

Handläggare: Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2013-03-21

Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling

- remiss från kommunstyrelsen (dnr 303-442-2012)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Margareta Hamrén
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2012 att staden ska höja ambitionen när det gäller matavfallsinsamling i syfte att öka tillgången av biogas i regionen. Kommunstyrelsen har tagit fram ett förslag till handlingsplan som syftar till att staden ska nå målet att 50 % av matavfallet ska samlas in till 2018, vilket motsvarar 48.000 ton.

Förvaltningen är positiv till ökad insamling av matavfall och anser att det är bra med en handlingsplan som tar ett helhetsgrepp på frågan. Förvaltningen är dock tveksam till förslaget att förskolor ska ha avfallskvarn kopplad till separat tank. Dagens system med hämtning i kärl fungerar bra på förskolorna och att installera en tank skulle innebära en investering som läggs på hyreskostnaden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansli- och serviceavdelningen i samarbete med verksamhetsområdet för barn, ungdom och vuxna. Ärendet har behandlats i pensionsrådet och förvaltningsgruppen 2013-03-14. Remisstiden sträcker sig till 2013-03-22.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade i budget för 2012 att staden ska höja ambitionen när det gäller matavfallsinsamling i syfte att öka tillgången av biogas i regionen. I budgeten konstaterades samtidigt att staden ska ha som inriktning att påbörja en utökad insamling från såväl privathushåll som storhushåll och sträva efter att nå det nationella målet avseende insamling av matavfall.

Remissen i sammanfattning

Handlingsplanen för ökad insamling av matavfall för biologisk behandling syftar till att staden ska nå målet att 50 % av matavfallet ska samlas in till 2018, vilket motsvarar 48.000 ton (2011 samlades 7500 ton in). Planen beskriver hur stadens arbete med matavfallsinsamling ser ut idag, vilka åtgärder som föreslås vidtas för att målet ska nås, samt vilken roll och uppdrag stadens egna nämnder och bolag förväntas ha.

Matavfallet som samlas in ska användas för att tillverka biogas genom rötning. Biogasen används som fordonsbränsle och ersätter fossila bränslen. Idag råder brist på biogas i Stockholm. Rötresten innehåller viktiga gödningsämnen och kan användas för gödning av åkrar, under förutsättning att den inte innehåller för höga halter av oönskade ämnen.

Förslag till åtgärder:

- Minst 83 % av flerbostadsfastigheterna och 60 % av villahushållen ansluts till matavfallsinsamling. Det ska uppnås genom ändrad taxa som premierar matavfallssortering.
- Restauranger och storkök med fler än 25 portioner per dag ska ha obligatorisk matavfallsinsamling.
- Samtliga nuvarande insamlingsmetoder ska användas och dessutom ska optisk sortering införas, d.v.s. olikfärgade soppor för olika typer av avfall som sorteras maskinellt.

- En optisk sorteringsanläggning byggs i Högdalens industriområde. I Stockholm Vattens Henriksdalsanläggning finns redan kapacitet att röta hela den aktuella avfallsmängden.
- Stadens egna nämnder och bolag ska vara ett föredöme för matavfallsinsamlingen. Samtliga verksamheter som hanterar livsmedel som en del av uppdraget ska ha matavfallsinsamling. Handlingsplanen föreslår sammantaget mål som berör 25 nämnder och bolagsstyrelser.
- Taxan anpassas till de ökade kostnader som insamling och behandling av 48.000 ton matavfall innebär: 105 mnkr, vilket motsvarar en taxehöjning på 23 %.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till ökad insamling av matavfall för biogastillverkning. Stadens handlingsplan innebär ett helhetsgrepp där dock flera saker återstår att utreda. Det är också positivt att utvecklingsarbetet är tänkt att knytas till stadens styrsystem ILS genom att de mål som formuleras ska följas upp genom detta system.

Av stadens egna verksamheter ska alla som serverar mat också ha matavfallsinsamling. Handlingsplanen tar speciellt upp skolor och förskolor och där förordas ett insamlingssystem med avfallskvarn kopplad till en separat tank som töms med slamsugningsbil. Det innebär en investering som läggs på hyreskostnaden.

Stadsdelsförvaltningen har idag matavfallsinsamling på 14 av 20 förskolor. Övriga förskolor har antingen för litet soprum, ingen egen sophantering då de ligger i flerbostadshus, eller endast en avdelning och ingen egen matlagning. Förskolornas matavfallsinsamling sker idag genom sortering i papperspåsar som läggs i separata sopkärl. Enligt förskolorna fungerar det bra, och de ser inte något behov av avfallskvarn. Stadsdelsförvaltningen anser att det inte finns utrymme för hyreshöjningar, då en stor del av förskoleschablonen redan idag intecknas av hyreskostnader.

När det gäller planering av nya förskolor kan det visserligen vara lämpligt att införa en mer rationell sophantering. Men även här måste hyresnivån hållas nere. Kommunstyrelsens ekonomiutskott ska godkänna alla beställningar på nya förskolor från stadsdelsförvaltningarna till Sisab. Idag är det svårt att få dem godkända

eftersom hyreskostnaden hamnar för högt. Att lägga till krav på avfallskvarn kopplad till tank för matavfall skulle höja hyresnivån ytterligare.

En viktig fråga som ligger utanför handlingsplanen gäller en minskning av matavfallet totalt från både hushåll och verksamheter. Det skulle ändå ha varit intressant om handlingsplanen fört en diskussion kring denna fråga eftersom det påverkar uppföljningen av målet. Att mängden insamlat matavfall ökar kan dels bero på att andelen som sorteras ut ökar, vilket är önskvärt, dels bero på att mängden mat som kasseras ökar, vilket inte är önskvärt. Då det i båda fallen handlar om beteendeförändringar krävs omfattande informationsinsatser, som lämpligen kan samordnas.

Bilaga

Remiss om handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling.